

РЕШЕНИЕ

№ 32652

гр. София, 06.10.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 44 състав, в
публично заседание на 23.09.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Владимирова

при участието на секретаря Албена Илиева, като разгледа дело номер **2254** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл. 13, ал. 6 от Закона за социалното подпомагане /ЗСП/.

Образувано е по жалба на В. Б. М. от [населено място] срещу Заповед № ЗСПД/Д-С-КС/2583-О/23.10.2023 г. на директора на дирекция „Социално подпомагане“ (ДСП) – К. село, потвърдена с Решение № 22-РД06-0016/30.01.2025 г. на директора на регионална дирекция „Социално подпомагане“ – С. – град, като се иска отмяната им поради незаконосъобразност.

Ответникът - директор на дирекция "Социално подпомагане" – К. село, не се явява и не излага становище по жалбата.

СГП, редовно призована, не изпраща представител.

Административен съд – София град, като прецени събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

В. Б. М. е подала заявление–декларация вх. № ЗСП/Д-С-КС-2583 от 27.10.2022 г. до директора на дирекция “Социално подпомагане” – К. село с искане за отпускане на еднократна помощ при инцидентни нужди по реда на чл. 16 ППЗСП с мотив „за заплащане на наем и дела срещу АСП“. В заявлението изрично е посочен – настоящ адрес: [населено място], [улица], № 50, вх. А, ет. 1, ап. 1. Във връзка с подаденото заявление е установено, че В. М. няма регистриран постоянен и настоящ адрес, поради което с писмо с изх. № 2505-94В-00-2165 от 07.11.2022 г. на директора на ДСП – К. село, лицето е уведомено, че за да се направи преценка за исканата от нея социална помощ, е необходимо в 14-дневен срок да посочи актуален настоящ адрес, на който да се извърши социалната анкета, както и, че в случай, че посоченият адрес не е на територията на дирекция

„Социално подпомагане" - К. село, документите ще бъдат препратени по компетентност до съответната дирекция по настоящ адрес. Със същото писмо е уведомена, че при неотстраняване на нередностите по заявлението, помощта ще бъде отказана. Писмото е изпратено, чрез „Български пощи" ЕАД, и от съдържащо се към административната преписка известие за доставяне е видно, че е получено на 22.11.2022 г. По повод подаденото заявление-декларация е изготвен социален доклад от 25.11.2022 г. /л. 17-19/. Въз основа на изготвения социален доклад, със Заповед №ЗСП/Д-С-КС/2583 от 25.11.2022 г. на директора на дирекция „Социално подпомагане" - К. село е отказана еднократна помощ по чл. 16 от ППЗСП на жалбоподателката с мотив: „На основание чл. 8 и във връзка с чл. 27, ал. 1-9 - г-жа М. няма регистриран настоящ и постоянен адрес. Не е възможно да се извърши цялостна социална анкета и преценка за необходимостта от подпомагане".

С Решение №22-РД06-0122 от 16.10.2023 г. на директора на Регионална дирекция за социално подпомагане - С.-град /л. 23-28/ е отменена горепосочената заповед поради допуснати процесуални нарушения при издаването ѝ. Преписката е върната на административния орган за преразглеждане при стриктно спазване на процесуалните норми на ЗСП и ППЗСП, както и процедурата по издаване на административния акт. Изрично е посочено, че следва да се има предвид и нормата на чл. 35 от АПК.

Във връзка с Решение №22-РД06-0122 от 16.10.2023 г. на директора на Регионална дирекция за социално подпомагане - С.-град административната преписка е преразгледана от дирекция „Социално подпомагане" - К. село и на 20.10.2023 г. е изготвен нов социален доклад /л. 29-31/. В същия е отразено, че на В. М. е изпратено, чрез „Български пощи" ЕАД, уведомително писмо, с което е уведомена, че след извършена служебна проверка е установено, че няма данни за адресната ѝ регистрация и ѝ е даден 14-дневен срок, в който да посочи актуален адрес, на който да се извърши социалната анкета. Посочено е, че писмото е получено от дъщерята на г-жа М. на 22.11.2022 г. и в рамките на 14-дневния срок от получаване на писмото, г-жа М. не е представила данни за адресна регистрация. Посочено е също така, че от тогава и до момента на изготвяне на доклада (съгласно актуална служебна проверка към 19.10.2023 г.), г-жа М. все още няма заявен настоящ и постоянен адрес. Отбелязано е, че на 19.10.2023 г. е направен опит за провеждане на телефонен разговор с г-жа М., по повод предоставяне на информация, относно местоживееенето ѝ, при който тя е отказала съдействие. Предвид гореизложеното в социалния доклад е направено предложение да бъде отказана еднократна помощ по чл. 16 от ППЗСП.

На 23.10.2023 г. е издадена оспорената в настоящото производство заповед, с която на В. Б. М. е отказана еднократна помощ по чл. 16 от ППЗСП с мотив: „На основание чл. 8, във връзка с чл. 27, ал. 1-9 - лицето не живее на посочения в заявлението-декларация настоящ адрес. Няма регистриран настоящ и постоянен адрес и не е възможно да се извърши цялостна социална анкета и да се направи преценка за необходимостта от подпомагане с еднократна помощ, във връзка с инцидентно възникнали жизненоважни потребности. С Решение на РДСП - С.- град №22-РД06-0122 от 16.10.2023 г., във връзка с обжалване, е отменена Заповед №ЗСП/Д-С-КС/2583 от 25.11.2022 г. на директора на ДСП - К. село, с която е отказано отпускане на еднократна помощ по чл. 16 от ППЗСП и преписката е върната за преразглеждане и ново произнасяне. Предвид мотивите, изложени в решението, заявлението е преразгледано и е изготвен нов социален доклад. Направено е ново социално проучване, като е установено, че към 19.10.2023 г., г-жа М. продължава да няма избран настоящ адрес".

Заповедта е оспорена по административен ред, но жалбата на В. М. е отхвърлена като неоснователна с Решение № 22-РД06-0016/30.01.2025 г. на директора на регионална дирекция „Социално подпомагане“ – С. – град.

При така установената фактическа обстановка съдът достига до следните правни изводи:

Жалбата е подадена в срока по чл. 149, ал.1 от АПК, срещу годен за обжалване административен акт, от надлежна страна, чийто права и законни интереси са нарушени и е процесуално допустима. Разгледана по същество същата е основателна.

Оспорената заповед е издадена от директора на ДСП – К. село, т.е. от административен орган разполагащ с необходимата персонална, териториална и материална компетентност.

Административният акт е поставен при спазване на предвидената в закона писмена форма, съдържа всички изискуеми реквизити посочени в чл. 59, ал. 2 от АПК, вкл. правни и фактически основания, следователно същата е мотивирана.

При издаването на заповедта са допуснати съществени нарушения на административнопроцесуалните правила, което е довело и до нарушаване на материалноправните разпоредби на Закона за социалното подпомагане и на Правилника за прилагането му предвид следното:

Социалното подпомагане се изразява в предоставяне на помощи и услуги. Според чл. 11 от ЗСП социалните помощи представляват средства в пари и/или в натура, които допълват или заместват собствените доходи до основните жизнени потребности или задоволяват инцидентно възникнали потребности на подпомаганите лица и семейства. По аргумент от чл. 12, ал. 1 от Закона за социалното подпомагане социалните помощи са три вида - месечни, целеви и еднократни, като се отпускат след преценка на доходите на лицето или семейството, имущественото състояние, семейното положение, здравословното състояние, трудовата заетост, възрастта, други констатирани обстоятелства. Според чл. 2, ал. 3 от Закона за социалното подпомагане право на социални помощи имат българските граждани, семейства и съжителстващи лица, които поради здравни, възрастови, социални и други независещи от тях причини не могат сами чрез труда си или доходите, реализирани от притежавано имущество, или с помощта на задължените по чл. 140 от Семейния кодекс да ги издържат лица да осигуряват задоволяване на основните си жизнени потребности. В чл. 16, ал. 1 от ППЗСП е визирано правото на лицата и семействата да им бъде отпусната за задоволяване на инцидентно възникнали здравни, образователни, комунално-битови и други жизненоважни потребности на лицата и семействата еднократна помощ веднъж годишно, която е до петкратния размер на гарантирания минимален доход и се определя със заповед на директора на дирекция "Социално подпомагане" или от упълномощено от него длъжностно лице. Социалните помощи се отпускат въз основа на молба-декларация, подадена от нуждаещия се или от упълномощено от него лице. Редът за отпускане на социални помощи е регламентиран в ППЗСП. Според чл. 8 ППЗСП социалните помощи се отпускат на лица и семейства по постоянен адрес, на който се извършва и социалната анкета. В чл. 27, ал.1 от ППЗСП е доуточнено, че в срок до 20 дни от подаването на молбата-декларация социален работник извършва социална анкета и изготвя социален доклад съгласно приложение № 2. Социалната анкета според легалното определение на §1, т. 4 от ЗСП е дейност по установяване наличието на условията за упражняване на правото на социално подпомагане, извършена от социални работници в Дирекция "Социално подпомагане", която се изразява в проверки в дома на лицето и/или семейството, в проучване на документация и събиране на информация. В хода на социалната анкета се установяват всички факти и обстоятелства от значение за заявеното право на социална помощ.

Съгласно ал. 2 на чл. 27 от ППЗСП3 социалната анкета се провежда в дома на лицето или семейството по постоянен адрес. При отсъствие на лицето или семейството се процедира по реда на ал. 3 и 4 на чл. 27: социалният работник оставя уведомление по образец съгласно приложение № 1а, в което се определя 3-дневен срок на лицето да се яви в дирекция "Социално подпомагане" за справка; ако в срока по ал. 3 лицето не се яви, се прави повторно посещение в дома и ако

лицето или семейството отново не може да бъде намерено, се оставя второ уведомление с указан 3-дневен срок за явяване в дирекция "Социално подпомагане".

В конкретният случай се твърди от административния орган, че лицето не живее на посочения в заявление-декларация настоящ адрес. Като мотив за постановения отказ е посочено, че лицето няма регистриран настоящ и постоянен адрес и не е възможно да се извърши цялостна социална анкета и да се направи преценка за необходимостта от подпомагане с еднократна помощ във връзка с инцидентно възникнали жизненоважни потребности. От приетите по делото доказателства обаче, не може да се установи, че е спазена процедурата по чл. 27, ал. 3 и ал. 4 от ППЗСП. Налице е едно единствено писмо /л. 15/ от 07.11.2022 г., връчено на 22.11.2022 г. на дъщерята на оспорващата, което е изпратено в хода на административното производство по издаване на заповед № ЗСП/Д-С-КС/2583 от 25.11.2022 г. на директора на ДСП-К. село, отменена с решение № 22-РД06-0122 от 16.10.2023 г. на директора на РДСП – С. град.

В хода на административното производство по издаване на обжалваната в настоящото производство заповед лицето не е уведомявано за извършване на социална анкета или за посочване на настоящ адрес различен от декларирания. От страна на ответника не са ангажирани писмени и /или гласни доказателства, от които да се установи фактът за извършено посещение на посочения в заявление – декларацията адрес, както и такива във връзка с твърденията за проведен телефонен разговор на 19.10.2023 г.

Ето защо тези факти следва да се приемат за недоказани. Съгласно чл. 170, ал. 1 от АПК административният орган носи доказателствената тежест да установи не само съществуването на фактическите основания, посочени в него, но и изпълнението на законовите изисквания при издаването му. В конкретния случай, предвид липсата на ангажирани по делото доказателства относно спазването на процедурата по чл. 27, ал. 3 и ал. 4 от ППЗСП и по - конкретно в частта, че уведомления не само не са съставени, но и не са оставени на адреса на молителя, то извод, че са спазени законовите изисквания при издаването на административния акт не може да бъде направен. Нарушението е съществено защото е ограничило правото на защита на заявителката.

С оглед принципа на служебното начало установен в чл. 9 от АПК, компетентните длъжностни лица са били длъжни да проявят дължимата активност за установяване на релевантните за преценката на правото да се получи търсената помощ факти и обстоятелства. В случая това не е сторено, което като последица е довело до нарушение на чл. 35 от АПК, тъй като административният акт е издаден без да са изяснени всички факти и обстоятелства от значение за случая. Допуснатото нарушение на административнопроизводствените правила е съществено, защото ако не би било допуснато, би могло да повлияе върху крайният резултат по делото. Издаването на оспорената заповед, с която е отказано отпускането на социалната помощ, в нарушение на посочените по-горе в мотивите на решението административнопроизводствени правила, е довело до материалната ѝ незаконосъобразност. Това е така, тъй като предвид липсата на надлежно установени по случая факти, съществуващи в материалната действителност и имащи отношение към преценката за отпускането на еднократна помощ, ответникът е извел необосновани фактически заключения за липсата на условията предвидени в чл. 16 от ППЗСП по отношение на жалбоподателката. С оглед материалната незаконосъобразност на оспорената заповед, същата се явява и несъответна на целта на закона.

Предвид изложеното съдът намира, че са налице отменителни основания по чл. 146, т. 3, т. 4 и т. 5 от АПК, което налага отмяна на оспорената заповед и изпращане на преписката на административния орган за ново произнасяне по подаденото от В. М. заявление - декларация за отпускане на еднократна помощ по чл. 16 от ППЗСП, с оглед дадените по-горе указания по приложението на процесуалния и материалния закон.

Воден от горното и на основание чл. 173, ал. 2 от АПК, Административен съд – София град, Трето отделение, 44 състав,

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ заповед № ЗСПД/Д-С-КС/2583-О/23.10.2023 г. на директора на дирекция „Социално подпомагане“ – К. село, потвърдена с Решение № 22-РД06-0016/30.01.2025 г. на директора на регионална дирекция „Социално подпомагане“ – С. – град.

ИЗПРАЩА преписката на директора на дирекция "Социално подпомагане" – К. село за ново произнасяне по подаденото от В. Б. М. заявление-декларация с вх. № ЗСП/Д-С-КС-2583 от 27.10.2022 г., съобразно дадените в мотивите на решението указания по прилагане на закона.

Решението не подлежи на обжалване.

СЪДИЯ: